

SMIRNA PRENAPOLNJENA Z BEGUNC

Turki niso privolili v nikako podaljšanje roka, a Amerikanci nadaljujejo s svojim človekoljubnim delom. — Nadaljni požar v mestu. — Otvoritev registracijskega urada. — 100,000 beguncev na otoku Mitilene.

London, Anglija, 2. oktobra. Soglasno sporočili, katera je došla vlada, niso odgovorili Turki na prošnjo za podaljšanje roka, tekmo katerega naj se odstrani begunce iz Smirne. Ta rok je potekel v soboto ob polnoči, a vkrčevanje beguncev se je vršilo naprej še čeli večerjajni dan. To kaže, da niso Turki dosedaj še izvedli svojega sklepa ter prekinili odhajanje beguncev.

Smirna, 1. oktobra. — Danes je izbruhnil v rezidenčnem delu Smirne nadaljni požar ter uničil pet in dvajset poslopij.

Glasi se, da so se vrgli v plamene številni Armenci, ki so dom nevali, da jih bodo skušali napraviti odgovornim za izbruh požara.

Čeprav je potekel čas, določen za odhod beguncev, ob polnoči pretekle noči, se vlivla v Smirno še vedno cela reka beguncev iz notranjosti. Pomožne ladje, pod varstvom ameriške zastave, vozijo neprestano med tukajšnjim mestom ter otokom Mitilene, ki je najbližje približališe za one, ki hočejo pobegniti pred Turki.

Amerikanci upajo, da bodo mogli spraviti v tih ali štirih dneh iz Smirne vse one, ki so sedaj v mestu in ki se hočejo rešiti. Nadaljujejo z izvrševanjem svojih načrtov prav kot da ni bil določen noben čas za odhod beguncev. Če bi bile vse ladje, katere se je obljubilo na licu mesta, da bi lahko spravili iz Smirne do srede vse begunce, kot trdijo Amerikanci.

V veliko presenečenje ameriškega pomožnega komiteja se je izvedelo, da je bilo v petek v Smirni še vedno 100,000 beguncev, čeprav je domneval tozadevni komitej, da je skretilo odpotovanje 30,000 beguncev število preostalih na manj kot petdeset tisoč. Dodatni begunci so prišli iz zaledja in raznih skrivališč, kjer so se mudili dosedaj.

Od prvega pričetka so predstavljeni oni, ki so se dosedaj skrivali, ena najtežjih težkoč v položaju, ki je naložila posebno veliko breme ameriškim pomožnim delavcem. Stiske teh beguncev so bile večje kot pa stiske onih, ki so prišli prvi, kajti na tisoče teh ljudi je prišlo iz večjih razdalj ter trpelo večje pomanjkanje ter večje težkoče.

V celem postopajo sedaj z begunci v Smirni na bolj človeški način kot pa s prvimi, kljub skušnjavam, ki obhajajo neredne turške vojake, da oropajo zadnjih ostankov vrednosti one begunce, ki so se kaj rešili iz splošnega debakla.

Konzul Heizer, ravnatelj ameriškega komiteja, je otvoril registracijske urade, katerim načeljujejo pomožni delavci na Bližnjem iztoku. Ti uradi so bili otvorjeni v vseh begunskih središčih na Mitilene, Rodostu ter v Kavali, Solunu in Atenah.

Na otoku Mitilene je sedaj več kot 100,000 beguncev, ki nimajo niti počenega groša v žepu in nadaljni begunci, ki prihajajo vsako uro, so le še povečali zmedo, ki je že prej obstajala. Živila, celo voda, so strašno draga in celi otok ni nič drugega kot kosičje vseh mogočih nalezljivih bolezni.

OSVETA RAZKAČENIH NEMŠKIH KOMUNISTOV

Komunisti so navalili na gledališče ter zaplenili film, ki je bilal sovjetsko administracijo.

Lipsko, Nemčija, 1. oktobra. Občinstvo, ki se je zbralo v nekem predmestnem kinogledališču, je doživelo prizor, ki je spominjal na stare čase divjega zapada v Ameriki.

Par ducatov oboroženih mož, o katerih domnevajo, da so bili komunisti, je navalilo na gledališče ter zaplenilo film, o katerem trdijo, da slika dozvedno kaotične razmere v Rusiji ter posledice militaristične in avtokratične sile sovjetske vlade.

Napadaleci, ki so bili stari vsi približno trideset let, so nosili nemške vojaške bluze. V gledališče so prišli potem, ko so kupili tikete za najbolj cenene sedeže, a kakorhitro so bili v gledališču, so potegnili revolverje iz svojih žepov ter zahtevali film. Nato so izginili iz nikoda ne ve, kakšni ljudje so bili to pravzaprav.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

LUDENDORFF PRAVI, DA JE POSVARIL ANGLIJO

Napovedoval je baje vnaprej, da ne bo mogla grška armada premagati turških nacionalistov.

Berlin, Nemčija, 2. oktobra. — Maršal Ludendorff je naslednjih nazorov glede sedanjega konflikta:

— Razvoji na Bližnjem iztoku so ustvarili položaj, ki je bolj resen tako v političnem kot vojaškem oziru kot katerikoli položaj, s katerim je imel svet dosedaj opravka.

Za njegove nazore je izvedel neki Reehberg, prejšnji pribočnik nemškega kronprinca ter eden vodilnih industrijalcev v Nemčiji.

— Anglija, — je rekel, — ni vrjela v moč svarila, ko sem pred enim letom rekel, da ne bo mogla Grška premagati Muštafa Kemal paše, tudi če bi bila njena armada izvrstna, kar pa ni. Premajhna je bila za tako veliko ozemlje, v katerem se je morala boriti. Potrebno bi bilo še enkrat tako veliko število vojakov, da se premaga Kema'a.

— Če bi izbruhnil konečni boj med Anglijo in Turčijo, sem mnenja, da da bi bila zmaga Anglije skrajno nevrjetna, kajti pomenjala bi boj proti celemu prebivalstvu obširnega ozemlja. Edinole armada dveh milijonov mož bi bila dosti močna za tako podjetje ter je skrajno dvomljivo, da bi bila Anglija pripravljena poslati tako veliko armado.

Ludendorff je prepričan, da je angleška svetovna supremacija na tehnični v vsakem slučaju, če bo prišlo do vojne ali ne.

— Pogajanja Lloyd Georgea z boljševiki so nudila potrebni čas, da se zaseje seme ustaje po celnem Islamu. Če bi Anglija branila Carigrad, bi boljševiški agenti nadaljevali s svojo propagando ter izjavljali, da je Anglija sovražnik Islama. V slučaju pa, da bo Anglija opustila svojo kontrolo nad Carigradom, bi boljševiški odposlanci razlagali to kot slabost ter pripovedovali moha-medancem, da je čas zlomiti spono, v katere so zavezniki vkovali oslabiljeno in premagano deželo.

Ludendorff primerja boj boljševikov z Anglijo s špansko biko-borbo.

— Moskva, ki skuša oslabil angleški imperij, se je poslužila Turčije in Islama na isti način kot se poslužil bikoborec rdeče enje. Kadar zamaha z rdečo enjo, napade bik to enjo ter nudi s tem sovražniku priliko, da sune s svojim mečem, s katerim ga oslabi ali pa ubije.

Tudi Nemčija bo trpela na posledicah konflikta, — je rekel prejšnji armadni voditelj, — kajti boreče se dežele imajo vse ruševine, katere potrebuje svet. Kakorhitro bo zmanjkalo surovin, bodo doživeli industrijalci evropskih dežel najhujše kar so kdaj doživeli.

— Tudi Francija je v okrožju nevarnosti radi svojih mohamedancev. Skrajni čas je, da spoznajo narodi, da morajo nastopiti vzajemno.

GENERALNI ŠTRAJK PROTI VOJNI.

Melbourne, Avstralija, 2. okt. Delavski akcijski svet je izdal danes manifest, v katerem odločno obsoja stališče ministrskega predsednika Hughesa napram maloazijskem vprašanju. V slučaju, da bo Anglija napovedala vojno, bi bila proglašena po celi Avstraliji generalna stavka. Anglija bi ne mogla izvažati iz Avstralije niti municije niti vojaštva.

POGLED NA PRISTANIŠČE MESTA SMIRNE.

RUSIJA PROTESTIRA PRI ZAVEZNIKIH

Sovjetska Rusija je vnovič izjavila, da ne bo trpela nobene odločitve turškega vprašanja brez njenega sodelovanja.

Moskva, Rusija, 2. oktobra. — Rуска sovjetska vlada je poslala Angliji, Franciji in Italiji poslanice, v kateri protestira proti blokadi Dardanel ter stavlja zahtevo, naj se opusti takoj vse omejitve, tikajoče se prostega prevoza trgovskih ladij skozi ožino.

Poslanica izjavlja, da je videti v načinu, kako se skuša Anglija polastiti kontrole tujih vodovnih in ozemelj, poskus, da se omalovažuje interese Rusije ter drugih držav, ležečih ob Črnem morju. Carigrad, Turčija, 2. oktobra. Med turškimi nerednimi četami ter grškimi oddelki na meji Tracije je prišlo že do številnih krvavih spopadov. Tekom enega teh spopadov v bližini Stranja, je padlo deset Grkov in dvajset Turkov.

Grški poveljnik je obvestil zavezniške, da ne bodo prevzeli Grki nikake odgovornosti za nevarnost črte, ki je bila ustanovljena pri Čataldži v namenu, da se zavaruje to črto.

Grška armada v Traciji je skrajno nemirna in nepokorna ter hoče izvesti reorganizacijo dotičnih oddelkov. Ni še gotovo, do kake mere bo politični preobrat na Grškem uplival na mnenje in razpoloženje grškega vojaštva v Traciji.

RAZMERE V SOVJETSKI REPUBLIKI.

Moskva, Rusija, 2. oktobra. — Sovjetska vlada je določila leto 1925 kot leto, ko bo produkcija ruskih industrij dosegla približno produkcijo kot je bila pred vojno.

Sovjetska vlada hoče najprej urediti transportne in poljedeljske industrije ter s temi industrijami spojene pomožne industrije. Prav posebno pozornost bo posvečala petrolejski in premogarski industriji ter dovolila v ta namen velike svote. Produkcija petroleja je bo znašala leta 1922 več kot 250 milijonov pudov.

Vlada pa pravi, da ne more tega svojega načrta izvršiti brez denarja in da potrebuje denar takoj kot osnovni in delavni kapital. Ker je pa v deželi le malo denarja ali pa skoraj nič, bo skušala sovjetska vlada privabiti inozemski kapital, kajti v družnem slučaju bo obstoj najvažnejših industrij ogrožen.

KONFERENCA MORA DOVESTI DO MIRU

Konferenca za premirje, ki se bo vsrila danes v Mudaniji, bo najbrž dovela do miru. — Turki prosijo za hitro odločitev. Angorsko vlado bo zastopal general Ismet paša. — Grki morajo izprazniti Tracijo do reke Marice.

London, Anglija, 2. oktobra. Danes se je olajšala mrzlična napetost, katero je povzročil v Angliji kritični položaj na Bližnjem iztoku. Muštafa Kemal paša, katerega je odposlanec Frank lin-Bouillon prepričal o dobri veri zaveznikov, je dovolil sklicanje konference za premirje ter dal povelja za prekinjenje vojaških gibanj v nevtralnem ozemlju krog Čanaka ter prenehanje delavnosti nerednih turških čet v Traciji.

Da se izognejo vsi prizadeti napornemu in nevarnemu čakalju, ki vključuje tudi možnost krajevnih spopadov med angleškimi in turškimi četami, stojecimi si nasproti na kratko razdaljo na južni strani Dardanel, je bilo sklenjeno, da se bo vsrila konferenca jutri in sicer v Mudaniji ob Marmarskem morju.

Angorsko vlado bo zastopal general Ismet paša, poveljnik turških armad na zapadni fronti in angleško vlado bo zastopal brigadni general Sir Charles Harrington. Zastopane bodo tudi Francija, Italija in Grška.

Če bo ta sestanek uspešen, kar je skoro gotovo, se bo vsrila mirovna konferenca približno v sredini tekočega meseca. Turki si žele hitre akcije ter izjavljajo v svojem odgovoru na skupno zavezniško poslanico, da je neobhodno potrebno, da izprazni Grki Tracijo do reke Marice ter jo vrnejo vladi velike narodne turške skupščine.

Vprašanje kemalističnega kršenja nevtralnega ozemlja v ožini proti izrečnim poveljem angleškega vrhovnega poveljnika bo osebno uravnano med generalom Harringtonom ter Ismet pašo še predno se bo pričela dejanska konferenca glede premirja.

Splošna potrnost, ki jo je bilo paziti v zadnjih par dneh v vseh časnikarskih komentarjih glede položaja, se je umaknila danes upanju, čeprav ne trdni veri, da je izbruh vojne že sedaj preprečen. Nekateri listi trdijo, da je izboljšanje položaja le začasno, a večina je prepričanja, da se bo izcimil mir iz sedanjih pogajanj.

Če bo na jutrnji konferenci mogoče prepričati Turke, da so njih verski rojaki v Traciji varni, je dosti upanja, da bo sklenjen mir. Splošno odobravajo listi predlog, naj se odpošlje zavezniške komisije v Tracijo, da bodo zavarovale varnost mohamedancev in "Times" je priob-

GOVERNER MILLER NI ZA PROHIBICIJO

Governer države New York je izjavil, da ni za prohibicijo in da nikdar ni bil. — Najbrž dobra politična poteza.

Albany, N. Y., 2. oktobra. — Potem ko je prišla v svet novica, da se poteza governer države New York za governersko nominacijo na tiketu prohibicionistov, ki so sedaj nominirali nekoga Hindsa z New Yorka, je poslal governer Miller predsedniku prohibicijske stranke v Westchester okraju pismo, v katerem je odgovoril na ponudbo, naj indosira kandidaturu prohibicijske stranke.

V svojem odgovoru pravi governer, da noče pluti pod napačno zastavo.

Hart, predsednik dotične prohibicijske organizacije, je pisal dne 27. septembra governerju naslednje pismo:

— Prohibicijska stranka bo imela dne 30. septembra v Brooklynu svojo državno konvencijo. Po pogovoru s številnimi voditelji sem našel, da vas hočejo nekateri člani naše stranke nominirati governerjem ali pa vas indosirati, ne raditega, ker ste prohibicionist ali član prohibicijske stranke, temveč ker ste se na pogumen način zavzeli za izvedenje prohibicijske postave. Ali bi sprejeli nominacijo?

Governer Miller je odvrnil na to:

— Po skrbnem prevdanku glede migljaja, ki ste ga mi dali v svojem pismu z dne 30. septembra sem prišel do zaključka, da ne morem sprejeti nominacije prohibicijske stranke. Jaz nisem prohibicionist ter nisem še nikdar bil. Domnevam, da vedo voditelji, ki so me hoteli nominirati za to, da drugače je glede onih, ki leto za letom glasovali dosledno za prohibicijski tiket. Moj sprejem nominacije bi brez dvoma vzbudil v vas misel, da podpiram osnovne principe vaše stranke, a jaz se nočem prikazati v luči kot da bi iskal glasov pod napačno zastavo. Mnenja sem, da me lojalnost napram tovarišem v stranki ovira sprejeti nominacijo v slučaju, da bi mi jo ponudili.

DVA LETALCA USMRČENA.

Mount Vernon, N. Y., 1. okt. Zrakoplov, v katerem sta se vozila Amos L. Leithy in Marion Dunlay, je padel iz višine 2000 čevljev na glavno cesto. — Oba zrakoplovca sta bila na mestu mrtva.

KOLERA V TOKIJU.

Tokio, Japonska, 2. oktobra. Tukaj sta se pojavila danes dva slučaja kolere.

KOLEDAR za leto 1923

je izšel.

Koledar je bolj obširen, kot je bil pretekla leta; vsebuje 192 STRANI opremljen je s finimi trdimi platnicami, ter presega glede zanimivih romanov, pripovedi, poučnih člankov in slik vse dosedanje.

Cena je s poštnino samo 40 centov za Jugoslavija je ista cena.

SLOVENIC PUBL. CO.
82 Cortlandt Street
New York

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.30	1,000 kron	\$ 3.90
400 kron	\$ 1.70	5,000 kron	\$ 19.00
500 kron	\$ 2.10	10,000 kron	\$ 37.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.70	500 lir	\$ 23.25
100 lir	\$ 4.90	1000 lir	\$ 45.00
300 lir	\$ 13.95		

Za pošiljavo, ki presegajo znesek dvajsetisoč kron ali pa dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslati denar v roka. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

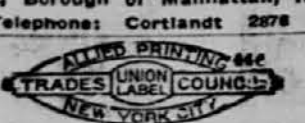
Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**GLAS NARODA**
(Voice of the People)Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Za celo leto (vele) list 12 mesecov \$7.50
Za pol leta \$3.75
Za četrt leta \$1.87
Za New York za celo leto \$7.50
Za pol leta \$3.75
Za inozemstvo za celo leto \$7.50
Za pol leta \$3.75

Subscription Yearly \$6.80

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznike.

Dopis brez podpisa in osebni se ne prištevajo. Denar naj se blagovestno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejeto bivalište naznanja, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878**REFORMIRANJE KRŠČANSTVA**

Nikake simpatije nimamo sedaj do onih, ki grajajo Anglijo radi njene potrpežljivosti napram Turkom. Prepričani smo nasprotno, da je njena strpnost vse hvale vredna, ker predstavlja izraz modrega in dalekosežnega državnštva, radi katerega je Anglija slavna že od nekdaj.

Anglija noče vojne s Turki, kajti angleška zmaga nad Turki bi v sedanjem času ničesar ne pomenjala in ničesar rešila. Pri tem ne pride prav nič v poštev, kako srčno si želite, da bi bila Turčija tepena, kajti plačati bi morali previsoko ceno za tako zmago vspricho položaja, v katerem se nahaja sedaj Evropa.

Turek je bil poražen v prvi balkanski vojni in pogladi so ga v zadnji kottičevski evropskega kontinenta. Krščanski narodi, ki so ga porazili, pa se niso mogli dogovoriti glede razdelitve plena. Pričeli so z novo vojno med seboj in Turek se je vrnil.

Turek je bil poražen v veliki svetovni vojni, tako popolnoma poražen, da je postal suhan le navidezni vladar v Carigradu. Izgubil je vse, z izjemo prilike, da ne bodo ostali njegovi premaganci edini. Ostali so edini po imenu, a pri tem suvali drug drugega z bodalecem v hrbet in vojaški ugled Turčije je danes višji kot je bil kdaj izza Krimskje vojne.

Zavezniki, ki so diktirali Turčiji pogoje Severskega mira, so napisali Kemal paši poslanico, ki ni nič drugega kot opravičilo. Napisali pa so jo raditega, ker se ne boji niti eden med njimi Kemala, temveč ker se boje drug drugega.

Če bi vzela Anglija na svoje lastno rame nalogo, da požene Turka iz Evrope, bi prevzela s tem "breme belega moža", ki ni bilo mogoče težje kot jih je kdaj vzela na svoja široka pleča v zgodovini svojega imperija. Mogoče bo porazila Turčijo, a kaj bo rekla Francija pri mrtovini mizi? Francija, ki ima toliko denarja naloženega v Turčiji in ki je od nekdaj sanjala o tem, da bo nekega dne obvladala bližnji iztok? Kaj bo rekla Italija? Italija, ki si je ubila v svojo glavo, da ne sme Grška motiti njenega mornariškega ugleda v Sredozemskem morju? In kaj bodo rekli indijski mohamedanci? In kaj bodo poredili predvsem Rusi, — Rusi, katerim se morajo Turki morda v večji meri kot Franciji zahvaliti za priliko, da so pogladi Grke iz Male Azije.

Če bi bilo glavno vprašanje na bližnjem iztoku v sedanjem času zavarovanje krščanske vere ter prostost od nadvlade nestrpnih mohamedancev, potem bi bila dolžnost Anglije kot krščanske sile bolj očitna. Kdaj pa je šla kaka velika evropska sila v modernih časih v vojno radi krščanske vere?

Dejstvo je, da izpovedujejo sile kot posamezniki nauk Krista le z ustnicami. V eni sapi trdijo, da morajo slediti tem naukom in da ne morejo storiti tega. Povprečni človek pozna svojo moralno odgovornost, da se drži desetih zapovedi, a se zno izgovoriti, kadar jih prelomi. Povprečni krščanski narod je ponovno priznal, da je njegova moralna dolžnost napraviti konec turškim masakrom na Ardenskem in v Mecedoniji, — a kdaj se je katerikoli med njimi zganil, da kaznuje Turka?

Vprašanje, ki ga bo treba rešiti sedaj na bližnjem iztoku, ni med krščanstvom in mohamedanstvom. Predno se bo pojavilo to vprašanje, bo moralo rešiti krščanstvo nekaj v svoji lastni sredi. Premagati bo moralo sile zla v sebi kot jih mora premagati posamezni kristjan. Dokler bo ljubezen do nadvlade glavna strast krščanskih sil, toliko časa se bodo te krščanske sile poslužile vsakega, še tako podlega orožja, da porazijo svoje krščanske nasprotnike. Uveljaviti je treba enotnost krščanstva več kot le po imenu, predno bo mogoče izgnati Turka iz Evrope. Če bi taka enotnost dejanski obstajala, bi mogoče sploh ne bilo treba sedaj pogladi Turka iz Evrope.

Dopisi.**Havre, Francija.** Ljudje ravno takega spoštovanja vredni kot oni sami. Vse uslužbeneci so bili izvanredno prijazni. Na parku smo dobili vse, kar smo zahtevali.
Pozdrav vsem, posebno pa tebi, Glas Naroda, katerega moramo tudi v domovini čitati.
Frank in Cecilija Sekula iz Ely, Minn.**Everettville, W. Va.** Tukaj vam pošiljam naročnino za list in se vam prav lepo zahvalim, ker ste me tako dolgo počakali.
Po mojem mnenju bi bilo najboljšje, da bi šli vsi delatji, ko bi bil na prihodnje leto zopet štrajk, pa zopet vsi na štrajk. Če imamo mi v umijskih rovih po 62° od tope, imajo v neumijskih 62° ali pa še več. Če bi pa mi izgubili in bi imeli po 20 ali 30° od tone, bi tudi v umijskih rovih bilo ravno tako. Pa ne samo v premogorovih, katerega bi nadlegovala morskala bolezen. Francoski uradniki so se v vojni umislili, da so tudi drugi**Iz Slovenije.**

Poročil se je

Gustav Wagner, rač. revident in jurist mestnega magistrata v Gradcu, z gospodično Viktorijo Rojko, hčerko davčnega upravitelja v Mariboru.
URSINI — SEPT 29 — 4**Med delavci in družbo se je dogel sporazum.**

Stavka je končana. Med Trboveljsko premogokopno družbo in stavkajočimi rudarji se je dogel sporazum in podpisal kompromis. V razpravi se je ugotovila povprečna delavčeva dnevna potreba z zneskom 103 K za osebo. Na podlagi te sporazumne ugotovitve se je zvišala povprečna minimalna dnevna meza od 9 do 20 K na štih, akord pa za 30%, in sicer za začela kričati, z gnojem zamašila usta ter jo posilil in okužil, ker je sifilističen. Deklica je prvo noč onemogla obležala v nekem listniku in se šele drugi dan vrnila domov, ne da bi si upala starišem kaj povedati. Hodila se je nato neprestano kopati v Dravo, misleč, da bo s tem zlečila rane in utišala bolečine. Šele čez 7 dni, ko deklacija ni mogla več hoditi, so jo spravili vso onemoglo v bolnico, kjer je zdravniku povedala, kaj se ji je zgodilo. Staršem pa je poprej pravila, da je najbrže od kopanja bolna. Uboga deklica je najbrž izgubljena. Zločinski nasilnež pa je medtem izginil zopet v Avstrijo.

Zaročila sta se
gospodična Ela Juvan iz Gorice in Ivo Rebolj iz Ljubljane.**Smrtna kosa.**
V ljubljanski bolnici je v 48. letu svoje dobe umrla Ema Žerjavova, mestna učiteljica in sestra ministra dr. Gregorja Žerjave. Pokojnica je bila marljiva na dobroduelnem polju in pri raznih organizacijah ter je živela ugledno in plemenito. Sila skromna in ponižna je bila zelo priljubljena med šolsko mladino ter je imela med tovarišicami same prijateljice. Vseokoli odločno naprednega mišljenja, kakor njena pokojna mati, je bila učiteljica Ema Žerjavova hkratu plantevca Jugoslovanka. Vsej svoji mirtosti irredentnega mišljenja je mnogo pred vojno. O pokojnici nekdo piše v "Intru": Bilo je leta 1915, grenben je našim sovražnikom se bujno rastel. V Ljubljani smo se nekateri, ki smo se dobro poznali, med seboj menili o svojih mislih. Pred drugimi, ki smo jih tudi dobro poznali in ki so bili takrat v večini, smo morali svoje misli dobro prikriti. Takrat smo nekoč sedeli v družbi v Khuenovi ulici, v stari hiši sedaj rajke gospe Žerjavove, name dr. Žerjave. Bila je ona, obe njeni hčeri in jaz. Bil sem suh in fanterist, njen sin pa je baš sedel v šentpetrski vojašnici in nismo vedeli, ali mu ostane glava ali ne. Ugalibali smo zlasti mnogo o položaju in se bodrili z dobrim izidom vojne. Starjša njegova sestra, sedaj pokojna Ema, je takrat izjavila: "Ne vem, če bo moj brat to še vse doživel, niti jaz, vi pa boste, gospod doktor. Otrlesi se bomo te more, doživeli bomo, da se bo vse to porušilo. Svobodni bomo in združeni s Srbi in Hrvati v veliko državo. Tako sem prepričana o tem, da mi je vse to, kar delajo sedaj z nami, vseeno. Le da bi se tudi Grega to videl! On — on ima glavo polno načrtov!" Pozneje sva se yčasih videla pri njem, do pred nedavnim, in dasi razven takrat nista govorila po 20 besed, sva se vendar spominjala trdne vere, ki je bila tako bogato poplajana. Dne 28. avg. smo spremili k počitku eno redkih vernic iz dobe, ko se je stari svet rušil in novi pripravljali. Takrat ne ona, ne jaz, ne menda nikdo drugi nismo mislili na to, da bo smel danes neje 7 mesecev in 20 dni, v zatvoru sem bil zaradi skebov in malo je manjkalo, da me ni "yellow dog" ustrelil kakor zajca. Drugo leto hom zopet štrajkal in v celico me bodo vtaknili, pa to ni ne de. Čez katere vrata noter, čez tista ven, rajši v zatvor kakor pa skebat**Bestijalen zločin postopaka.**

Pred dvema letoma je ušel v Avstrijo pred vpoklicem k vojakom delomržeč, sedaj 27letni Karel Slekan iz Pohorja pri Mariboru. Dne 15. avg. pa je prišel domov v Pohorje na žegnanje. Popoldne je popaval in plačeval pijačo rodini svojega sosed, ki je imel seboj tudi illetno, v rasti zaostalo hčerko. Karel Slekan je silil tudi to punčko k pitju in jo proti večeru speljal za neko hišo na vrt, kjer jo je vrzel na tla in ji, ko je začela kričati, z gnojem zamašila usta ter jo posilil in okužil, ker je sifilističen. Deklica je prvo noč onemogla obležala v nekem listniku in se šele drugi dan vrnila domov, ne da bi si upala starišem kaj povedati. Hodila se je nato neprestano kopati v Dravo, misleč, da bo s tem zlečila rane in utišala bolečine. Šele čez 7 dni, ko deklacija ni mogla več hoditi, so jo spravili vso onemoglo v bolnico, kjer je zdravniku povedala, kaj se ji je zgodilo. Staršem pa je poprej pravila, da je najbrže od kopanja bolna. Uboga deklica je najbrž izgubljena. Zločinski nasilnež pa je medtem izginil zopet v Avstrijo.

Nesreča v Triglavskem pogorju.

Nad 2000 metrov visoka Ponca je v Planici zahtevala novo žrtve. Vojaški postavljalci tamkaj obmejnega znamenja med Jugoslavijo in Italijo. Taka vojaška četa je šla v Planico in od tam na Ponca. Dva vojaka, ki sta nekoliko zaostala za drugimi, sta zašla na napačno pot. Nenadoma je eden zdrnil po gramozu ter padel čez 150 metrov visoko steno v prepad, kjer je oblašal mrtve. Tovariš je hitel v Rateče po pomoč. Večja družba je naslednje jutro našla mrtveca in ga prinesla v dolino. Ponesrečenec je 22letni vojak Anton Mali, bivši tovarniški delavec na Javorniku. Pokopan je bil na Koroški Beli.

Otrok zgorel pri požaru

Pred nekaj dnevi je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Breznika na Plodersnici pri Sv. Jakobu v Slov. gorah z vsemi poljskimi predelki in hlevi. Ogenj je zanesel štiri letni otrok, ki se je igral v listnjaku. Ko je začelo goriti, je dete najbrže uteklo pred plameni pod natatnico, kjer so po požaru našli samo okostnjak.

Zvišana mostnina.

Gradbena direkcija za Slovenijo je namenbenki občini dovolila, da sme pobirati zvišano mostnino na dravskem mostu. Vojaštvo ter vojaška in državna vozila pa so te pristojbine prosti.

Senzacionalne aretacije

O aferi s poštnimi znamkami se je že dolgo šušljalo po Ljubljani. Razpravljalo se je tudi že po časopisu in namigavalo vse mogoče. Polagoma pa je zopet vse utihnilo in izgubilo v pozabljeno. Zdaj pa se je bliskoma raznesla po Ljubljani govorica, da je bilo v prejšnji Blaznikvi sedaj senzacionalistični tiskarni aretiranih več uslužbenecv radi ponarejanja in razpečevanja ponarejenih poštnih znamk. Govorilo se je, da se je v zadnjih dneh tudi več litografskih nastavljenecv neke druge znane velike ljubljanske tiskarne nekam čudno poslovalo od mesta. Vesti so šle od ust do ust in vzludile povsod pozornost. Koliko je na vse stvari resnice, je za enkrat še težko, oziroma nemogoče povedati. Dejstvo pa je, da so bile doslej v avtonomistični kovačnici aretirani že 4 litografski aslužbeneci in vrh tega še 3 drugi zasebniki, med njimi tudi neki član opernega zbora. Preiskava pa se še nadaljuje in je pričakovati novih aretacij. Kaj je vzrok nepričakovanim senzacionalnim aretacijam? To bo popolnoma pojasnjeno šele v nekaj dneh. Kolikor je znano, so v tiskarni na Bregu aretirani litografski nastavljeneci ponarejali na svojo pest razne poštnne znamke in jih potem za drag denar prodajali filatelistom (nabiralec poštnih znamk). Baje so bile ponarede precej neredne, tako da bi jih poštna uprava, ko bi jih opazila, lahko takoj spoznala.

Peter Zgaga

To je prizor iz kovačnice:

Na enem naklju so kovali kos železa, na drugem pa kos zlata. Z močnimi, težkimi kladivi so udarjali po njima.

Zlato je mirno prenašalo udarce, kos železa je pa stokal, škripal in se le uporno krivil.

— Zakaj stočš? — je vprašalo zlato. — Glej mene! Jaz mirno prenašam in niti besede ne črhnem.

Železo je zavzdihnilo: — To je razloček, velik razloček. Po tebi tole nekaj tuzlega, dočim po meni udriha moj lastni brat.

Včasih, komaj vsake svete čase, čita človek kaj pomembnega in nebeskolepega. No, in danes sem čital naslednje:

— Delavec, povej mi imena velikih in pomembnih mož!

— Pomembni možje so: Jaurres, Liebknecht, Landauer, Eisner.

— Kje živijo ti možje?

— Mrtvi so, Ukli! —

— Zakaj?

— Ker so bili naši voditelji.

— Toda slavni feldmaršali velike vojne še vedno žive.

— Da, žive.

— Zakaj?

— Ker so bili voditelji drugih.

— Kako? Voditelji drugih?

— Vodili so kapitalistične interese.

— Delavec, zakaj ne ubiješ voditeljev tvojih sovražnikov?

— Zato, ker nisem morilec.

Divjak Siki, ki je s par udarci pobil evropskega prepečaka Carpentiera do nezvesti, bo prišel dne 1. novembra v Združene države.

Istega dne bo došel sem tudi francoski diplomat Clemenceau, ki je v Versaillesu popolnoma porazil Wilsona.

Clemenceau bo moral šteti lepe stotake, da bo ameriško časopisje sploh omenilo njegovo ime.

Ljudje, ki so za omejitvev priseljavanja, so strašno omejeni.

Ženitovanjski posredovalec je človek, ki je za svoja slaba dela ponavadi dobro plačan.

V Ameriko je prišel slavni avstrijski zdravnik dr. Lorenz. Časnikarskim poročevalcem je pravil to in ono ter omenil, da žive ljudje v Avstriji z rok v usta.

Veliko Amerikancev bi se počutilo v Avstriji kakor doma.

Časopisje poroča na dolgo in široko o novorojenčku, ki ima sedem ostrih piščastih zob.

Jaz ne rečem ničesar drugega kot: Uboga mati!

V socijalistični tiskarni v Ljubljani (ki je bila kupljena in menda tudi plačana z ameriškim milijondolarskim fondom) so zaprli več stavev, ki so ponarejali jugoslovanske poštnne znamke.

Pameten človek bi jih ne zapljal, ampak bi jih v blaznico poslal.

Edinole ponarejanje tisočdi-narskih bankovcev bi se kolikor-toliko izplačalo.

Čudno je, če kdo redno ne-rednosti počenja.

In čudno je, če ima dolgorprst-než kratke prste.

V New Yorku se vrši konvencija ameriških bankirjev. Skoro desetstoto delegatov je nazvočih.

Neki newyorški dnevnik jim je napisal v pozdrav: — Vi ste sila naroda.

Jaz bi rekel, da so tudi duša in srce.

O zaslugah in nezaslugah Et-bina Kristana ne bom podrobno razpravljaj.

Eno veliko zaslugu pa ima možak, namreč: — Nihče, pa naj pride Bog iz nebes, ne bo več kolektal od ameriških Slovencev prostovoljnih prispevkov za gradbo gradov v oblakih.

Jugoslovanska Katoli. Jednuta
Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBANSNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikače se uradnih zadev kakor tudi denarne posilnitve naj se pošiljajo na glavno tajnika. Vse prisilbe naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica spetvala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednuta se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor čeli postati član te organizacije, naj se zlahka tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 3 člani ali članicami.

Jugoslavija irredenta.**Iz obupa v smrt.**

Iz Gorice poročajo: Frančiška Učakar je imela ljubavno razmerje z nekim moškim. Posledica tega razmerja je bila sedaj petletna Vera, ljubimec pa je v zadnjem času začel zanemarjati Učakarjevo ter se je naposled popolnoma umaknil. Iz obupa se je Učakarjeva s svojim otrokom v naročju skočila v vodo. Ljudje so jo skušali rešiti, a ko so jo potegnili iz vode, sta bili že obe mrtvi.

prekasno, začnimo pri mlajši. Verujem, da uspehi ne izostanejo.

Deželni šolski svet v Gorici.

Kakor zatrjuje "Goriška straža", je obnovitev goriškega deželnega sveta zagotovljena in se bodo tozadevna imenovanja izvršila v najkrajšem času. Če se vest obistini, bo to pomembna pridobitev ne samo za goriško deželo, temveč predvsem tudi za celokupno slovensko ljudstvo na Goriškem.

Smrt narodnega moža.

Iz Devina poročajo, da je tam umrl starosta široko znane narodne rodbine Miroslav Ples, dolgoletni župan devinski in pod fashi-stovski strahovlad zato seveda tudi narodni mučenik.

Trocki ne sanja več o svetovni revoluciji.

Po poročilih iz Moskve javlja glasilo boljševiške vlade "Pravda", da se je Trockij napram zastopniku "International News Service" izjavil da se ne nadeja več, da bi v bližnji bodočnosti mogla nastati svetovna revolucija. Glede konferene v Ženevi in v Haagu je Trockij naglašal, da sta bili obe konferenci popolnoma neuspešni, kar pa ne more v nobenem oziru spremeniti programa sovjetske vlade. Rusija sicer ni dobila pričakovane finančialne podpore, toda narod, ki šteje 150 milijonov prebivalcev lahko obstoja in uspeva brez tujih kreditov. Končno je Trockij naglašal, da je ruska armada še nedavno tega imela pod orožjem nad 5 milijonov mož, katero število pa se je v zadnjem času zmanjšalo na 800.000.

Belgija zahteva nemško zlato.

V pogovoru z redaktorjem "Intransigenta" je zastopnik Belgije izjavil, da Belgija ne bo dovolila odlašanja nemškega plačila prek določenih za 6 mesecev. Belgija zahteva, da vloži Nemčija 100 milijonov zlatih mark v belgijsko banko. Ta vest je silno razburila nemško javnost. Nemški listi izjavljajo odločno, da Nemčija ni v stanju izplačati zahtevane vsote.

Brezplačno.

Kdor naroči kako knjigo, prejme jo brezplačno.

"NOVA POSTAVA"
za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji

brezplačno, dokler nam zaloge ne pade.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
New York, N. Y.

KAPITAN BLOOD

NJEHOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

11

(Nadaljevanje.)

Tako se je zgodilo, da so spravili Peter Blooda, Jeremijo Pitta in Andreja Baynesa, mesto da bi jih obesili, raztegnili in razčetrili, kot se je glasilo v smrtnih obsodbah, v Bristol, kjer so se vkricali s petdeset nadaljnimi na krov jadrnice Jamaica Merchant. Ker so bili zaprti pod krovom ter dobivali slabo hrano ter še slabšo vodo, je izbruhnil med njimi bolezen, za katero jih je umrlo enajst. Med temi je bil tudi nesrečni najemnik Oglethorpeove farme, katerega so brutalno odvedli z njegovega doma sredi dišečih sadovnjakov, ker je bil usmiljenega srea.

Umrljivost med jetniki bi bila seveda še večja, če bi ne bilo Blooda. Izprva je kapitan jadrnice s kletvicami in pretnjami odgovarjal na zahteve Blooda, da mu dovoli prosto uporabo omare z zdravili ter lečenje bolnih. Kmalu pa je prišel kapitan Gardner do spoznanja, da ga bodo pozvali na odgovor radi takšnih številnih izgub človeškega blaga in radgeta se je konečno vendar poslužil zdravniške izurjenosti Peter Blooda. Zdravnik se je neumorno in spretno lotil svojega dela in posrečilo se mu je ustaviti širjenje bolezni ter izboljšati položaj svojih sojetnikov.

Nekako v sredini decembra se je zasedrala Jamaica Merchant v Carlyle ter spravila na breg dva in štirideset preživelih puntarjev, obsojenih na suženjstvo.

Če so ti nesrečni domnevali — in brez dvoma jih je bilo med njimi par takih, — da so na poti v kako divjo deželo, je njih prvi pogled na okolico, ko so jih spravili v čakajoče čolne, izbrisal domnevo. Zapazili so precej obširno mesto, sestavljeno iz hiš, zgrajenih na evropski način. Zvonik neke cerkve se je dvigal ponosno nad rdeče strehe hiš. Fort je stržil uhod v prostorno pristanišče, s topovi na bastijonih in pročelje vladne hiše se je blestelo na nekem gričku, dvigajoč se nad mestom. Ta grič je bil živahno zelen kot kak angleški grič aprila meseca in tudi vreme je bilo tako kot ga nudi april Angliji, kajti letni čas močnih nalivov se je ravno končal.

Na prostornem, s kamenom tlakovanim trgu ob morskem bregu so našli stražo milice, oblečene v kričeče suknje, ki je imela nalog sprejeti jih ter veliko ljudsko množico, katero je prignala tja kak radovednost in ki se je glede obleke in manir le malo razlikovala od množice v kateremkoli domačem pristanu, z izjemo, da je vsebovala manj žensk ter več črncev.

Prišel je tudi governor Steed, kratek, čokati in rdečeliceh gospod, oblečen v suknjo, ki je bila vsa preprežena z zlatimi našivji. Sepal je malo ter se močno naslanjal na težko palico. Hotel si je ogledati jetnike, ki so se postavili na pomol, za njim, v uniformi polkovnika milice na Barbados, se je privlačil visok in trebušen človek, ki je segal s svojimi rameni ter glavo daleč nad glavo governorja. Zlokobnost je bila jasno zapisana na njegovem velikem, rmenkastem obrazu. Ob njegovi strani pa je stala drobna majhna dama v moderni jahalni obleki. Široki kraji sivega klobuka, okrašena z belim novejim peresom, so senčili ovalno lice, kojega svesti ni še uničilo ter izbrisalo tropično podnebje. Kodri rdečkastorjavih oči in pomilovanje je sedaj zatrla na njenih mladih svežih ustnicah porednost, katero so ponavadi razodevale.

Peter Blood je zrl z neke vrste presenečenjem na ta pikantni obrazek, ki se mu ni zdel tukaj prav nič na mestu in ko je zapazil, da se je tudi deklica ozrla vanj, ga je neprijetno strelalo. Zavedal se je žalostne postave, katero je brez dvoma kazal. Neumit, z razkuštranimi lasmi ter črno brado na licu in nekoč lepo obleko, ki pa je bila sedaj tako raztrgana, da bi ne pristajala niti strašili na polju, je bil Peter Blood vse preje kot primeren predmet za inspekcijo tako lepih oči. Kljub temu pa so te oči neprestano zrla nanj, z neke vrste otroškim začudenjem in usmiljenjem. Njih lastnica je iztegnila roko, da se dotakne rokava svojega spremljevalca, nakar se je slednji obrnil z jezo kretnjo ter ji stal direktno nasproti.

Deklica se je ozrla v lice svojega spremljevalca ter pričela govoriti z njim na resen način. Polkovnik pa ji je posvečal komaj polovico svoje pozornosti. Njegove majhne oči, potisnjene v neposredno bližino mesnatega, močnega nosa, so splavale od nje ter obisele na plavalasem, močnem mlademu Pittu, ki je stal poleg Blooda.

Tudi governor se je ustavil in za nekaj časa je stala ta majhna skupina treh skupaj ter se pogovarjala. Peter sploh ni mogel slišati, kaj je rekla mlada dama, kajti pričela je bolj šepetati kot govoriti. Glas polkovnika je segal do njega zmeden, a governor ni poznal nobenih obzirov. Imel je visok glas, ki pe segal daleč in ker je domneval, da je zelo dovipen, je hotel da ga čujejo vsi.

— Moj dragi polkovnik Bishop, vi si morate prvi izbrati svoj del iz te tolpe in sicer za čeno kot jo boste sami določili. Nato pa bomo ostale poslali na dražbo.

Polkovnik Bishop je pokimal z glavo v priznanje. Ko je odgovoril, je dvignil svoj glas.

— Vaša ekscelencija je zelo dobra, a pri moji veri, ne zdi se mi, da bi bili ti ljudje kaj pridna na plantajah.

Zopet se je ozrl zaničljivo po jetnikih. Očividno ga je jezilo, da niso močnejši, bolj zdravi. Nato pa je poklical kapitana Gardnerja ter se razgovarjal nekaj časa z njim. V rokah je imel seznam, katerega mu je vročil kapitan na njegovo zahtevo.

Nato pa je stopil sam naprej proti upornikom ter jih pričel ogledovati. Pred mladim mornarjem iz Somersetshira se je ustavil ter ga pričel ogledovati. Otupil je mišice na rokah mladega moža ter mu ukazal odpreti usta, da vidi njegove zobe. Pokimal je.

Prišel je govoriti s kapitanom, preko ramen.

— Petnajst funtov za tega-le.

Kapitanov obraz se je skremžil.

— Petnajst funtov! Ni niti polovica tega, kar sem hotel zahtevati zanj.

— To je dvakrat toliko kot smem ponuditi zanj, — je zarenčal polkovnik.

— Pocen bi bil za trideset funtov, vaša čestljivost.

— Lahko dobim črnca za ta denar. Te bele svinje ne žive. Ni so zmogne težkega dela.

Gardner je pričel protestirati ter povdarjati zdravje, mladost in moč mladega Pitta. Razpravljal pa ni o človeku, temveč o tovarni živini. Pitt, ki je bilo zelo občutljiv dečko, je stal mirno in tiho. Edinole izpreminjajoča se barva na licu je pričala o notranjem boju, s katerim se je obvladoval.

Petri Bloodu pa se je gabila v dno srea ta nesramna kupčija.

(Dalje prihodnjič.)

Moskva se približuje normalnosti.

Iz Moskve poročajo: — Tukaj se je vse pričelo izpreminjati na boljše. Jesenski kroji, ki ne zastajajo dosti za newyorškimi, so se pričeli prikazovati v izložbah. Ki so še pred enim mesecem pričale o propadajoči trgovini. V enem slučaju so lepe rokavice za jesensko prabo, povezane koletno preko ročajev palic, zapečijo vabile mlade ruske gigerle.

Neki Amerikane se je namkrat ustavil pred prodajalno za klobuke, da napase svoje oči na krasnem ženskem klobuku. Bil je vajeen žalostnega pogleda na slabo prehranjene in bolne ljudi, ki so se preživljali z ameriškimimi darili, ki je bila lakota na svojem vrhuncu. — Pred šestimi meseci sem bil s svojo sestro v New Yorku in ona si je kupila klobuk, ki je bil natančen duplikat tega, — je rekel. — Brez dvoma, je to kopija. Kdo pravi, da ne sledi Rusi modi?

Do pred kratkim ni bilo v Rusiji nobenega midnega standarda za ženske obleke. Dobiti nekaj za v usta je bil glavni cilj vseh ljudi in nosili so, kar so pač mogli dobiti.

Obstaja pa en element v ženskem življenju, katerega se ni dotaknila beda in pomanjkanje. Kožuovina je tukaj. Seveda je ni dosti, a one dragocene, redke vrste, katere ljubijo ženske. Cene so seveda visoke za Moskvo, a v Združenih državah se bi nam zdele primerne ali celo nizke.

Rusko mestno življenje izgleda sedaj v indijanskem poletju, malo pred pričetkom hude zime, ki bo prinesla številna nova trpljenja, nekoliko bolj živahno in optimistično. Zelodci so vsaj deloma napojeni in vsled tega posvečajo Rusi zunanjosti človeka nekoliko večjo pozornost kot dosedaj.

Seveda je v Moskvi še sedaj dosti ljudi, ki stradajo, čeprav je bel kruh na trgu ter je sočivje s razmerno poceni. Ameriška pomožna administracija stori vse, kar je v njeni moči, da prehranja na stotine otrok, ki hodijo vsaki dan v dvaindesedemdeset ameriških kuhinj na dnevni obedi, ki ga imajo.

Stariši teh otrok se bore na vse mogoče načine, da se preživijo, in to je ena izmed žalostnih posledic lakote. Če morejo zaslužiti denar, si lahko kupijo beli kruh in na trgu jih dosti mesa. Sočivja je v izobčiji za nekaj časa, kajti sedaj je sezija za sočivje, a pred par meseci je bila stvar povsem drugačna.

Moskva bo mogoče celo dobila nazaj nekaj svoje prejšnje veselosti, vsaj za par tednov pred pričetkom strogne zime. Opera in balet bosta odprta v par tednih. Vsaj tako se glasi. Mišne ruske plesalke bodo plesale z večjo gracio kot dosedaj, kajti telesno so v boljšem stanju kot so bile lanske leto.

V oknih prodajalen vidi človek steklenice lahkega vina in to je edina opojna pijača, ki je v Rusiji naprodaj. Toaletni predmeti za ženske iz Pariza in Berlina so naprodaj, a večina žensk si jih ne more nabaviti radi visokih cen.

Slika Moskve je jasnejša in lepša, vsaj za tih par tednov indijanskega poletja. Pozlačene kupole cerkva se bleste v jesenskem soncu, a ne tako svetlo kot v starih dneh, kajti dosti let je že poteklo, ko so bile zadnjikrat nanove pozlačene. Odrasli ljudje pa izgledajo bolj pogumno in otroci se smejejo več kot dosedaj. Ameriški pomožni tlaveci so mnenja, da so bogato odškodovani za svoje človekoljubne napore, kajti prinesli so ameriška živila v usta milijonov, ki bi drugače poginili tekom preteklega zime in zadnje spomladi.

Kljub vsemu temu pa tarejo prebivalce Moskve še vedno hude skrbi in vprašujejo se, kdaj bo prišel končni preobrt k stalnemu blagostanju. Nekateri so še vedno raztrgani ter v veliki bedi.

STAROST NIKAKO VARSTVO PRED NOROSTJO.

Des Moines, Iowa, 30. sept. — Charles Applebaum, star tri in osemdeset let ter veteran iz državljanske vojne, se je oženil z neko Matildo Spurgeon, staro 66 let. Tekom Državlanske vojne je izgubil eno oko.

Zdravila v močnih blagajnah.

Iz Kazana v Rusiji poročajo pisanimi potom:

V Rusiji se našli novo uporabo za železne blagajne. Vlomilec, ki bi zadel na pravo kombinacijo ali si z nitroglicerinom priboril pot skozi jeklo v notranjost blagajne, bi bil pres-vočen, ko bi našel v blagajni par funtov ameriškega kinina, par steklenice Castor olja, nekaj joda in malo kloroforma.

Ko je ameriška pomožna administracija razdeljevala medicine med bolnice in po lekarnah za prosto prabo v slučaju potrebe, je stavlil zdravniški ravnatelj Henry Beuwkes en pogoj, da morajo namreč ameriške medicine varno spraviti.

Pomanjkanje zdravil je bilo po celi Rusiji tako splošno kot pomanjkanje živil. Ker je povprečna lekarna prastor, kjer stojijo predal za predal prazne steklenice, so lekarnarji hitro izpraznili svoje blagajne ter spravili dragocene medicine na mesto denarja in drugih stvari.

Da znajo Rusi ceniti pomoč, katere so bili deležni v obliki ameriških zdravil, je razvidno iz pisma, katere je poslal neki velik okrajni komitej v bližini Kazana zdravniškemu departamentu pomožne administracije.

Imperialistične in državljanske vojne, blokada zaveznikov ter militarizacija trgovine in naprav tekom dveh osmih let, — vse to je obubožalo Rusijo z ozirom na zdravila. Prispevki ameriškega Rdečega križa ter kongresa Združenih držav so predstavljali za nas odposlane Boga. Nudili so našim bolnicam neprecenljivo pomoč, ko so olajšali trpljenja sestradanih in bolnih ljudi. Zdravniške potrebe smo rabili z največjo skrbjo, kot najbolj dragoceni material. Američkemu narodu izražamo svojo najglobljo zahvalo, vpoštevajoč neselbeni impulz, ki ga je dovedel od tega, da nam je prispelel na pomoč.

Materiščina velemestnega prebivalstva.

Mesto Philadelphia.

Federalni urad za ljudsko štetje (Census Bureau) izdaja od časa do časa izid zadnjega ljudskega štetja od l. 1920 glede narodnosti prebivalstva v poedinah naj-večjih mestih v Združenih Državah. Dosedaj je bila izdana narodnostna statistika za mesto New York; sedaj sledi Philadelphia. Kmalu pridejo na red tudi druga največja mesta.

Ta poročila so skrajno zanimiva, kajti dokazujejo, kak ogromni del velemestnega prebivalstva tvorijo tujerodci in njihovi otroci. Ljudsko štetje vodi statistiko o "materinskem jeziku" oziroma narodnosti le glede belokoznih tujerodcev in one tukaj rojene Amerikance, katerih stariši (ali vsaj eden izmed staršev) so se rodili v inozemstvu; z drugimi besedami zapopadna je prva in druga generacija priseljencev.

Statistika o materinskem se torej ne razteza na tretjo in daljnje generacije, t. j. na Amerikance, katerih stariši so se rodili v Združenih Državah. Kot materinska smatra se običajni jezik, ki ga je priseljenec govoril doma v starem kraju. Tujerodci so klasificirani po svoji lastni materinski in njihovi otroci po materinski starišev. Oba sta označena pod skupnim imenom "foreign white stock."

Izid ljudskega štetja o narodnosti oziroma materinski in newyorškega prebivalstva je bil naravnost senzacionalen. Pokazal je da od vsega prebivalstva mesta New York, ki znaša 5,620,048, je prebivalstvo tujerodcev in njihovih otrok znašalo l. 1920, nič manj kot 4,294,629 ljudi, torej čez 76 odstotkov vsega prebivalstva. Prebivalstvo mesta New York je torej sestavljeno približno od 24 odstotkov Amerikancev, katerih stariši so se že rodili v Združenih Državah, 41 odstotkov tukaj rojenih otrok tujerodcev in 35 odstotkov tujerodcev.

Mesto Philadelphia je že bolj "ameriško" mesto kot New York, ampak tujerodci in njihovi otroci tvorijo tudi tukaj večino prebivalstva. Od skupnega prebivalstva 1,823,779 je bilo 989,398 priseljencev oziroma njihovih otrok. Prebivalstvo je približno tako razdeljeno: čez 45 odstotkov Amerikancev, katerih stariši so se rodili v Združenih Državah, 32 odstotkov tukaj rojenih otrok tujerodcev in skoraj 22 odstotkov tujerodcev.

Po narodnosti oziroma materinski razirajo med tujerodci in njihovimi otroci najprvo Angleži in Irski; za njimi sledijo polstopno Nemci, Židje, Italijani, Poljaki, Rusi, itd.

Kar se tiče Jugoslovancev, so isti navedeni kot Srbo-Hrvati in Slovenci. Skupaj jih je l. 1920 bilo 2,971 nasproti 1,585 v letu 1910.

Slovencev: 1,879 od teh 1,014 tujerodcev in 865 tukaj rojenih. Srbo - Hrvatov: 1,092, od teh 754 tujerodcev in 338 tukaj rojenih.

Vseh Slovanov je bilo 118,801.

DVANAJST JIH JE UŠLO IZ BERLINSKE JETNIŠNICE.

Berlin, Nemčija, 2. oktobra. — V neki tukajšnji jetnišnici so se završili jako razburljivi prizori. Dvanajstim kaznenjem se je posrečilo premagati čuvaje ter pobegniti v zlato prostost. Pet so jih ujeli, o ostalih pa nima policija nobenega sledu.

POZOR, GOZDARJI!
Tšče se 15 gozdarjev za delati kemična drva za Oswayo Chemical Company v Coneville, Pa. Novo delo. Nova kempa za zimo. Na po lega. Najlepši les v okolici. Plača za sedaj \$2.00 od corda. Oglasite se na omenjeni office ali pa direktno na moj naslov: Andy Piri, Coneville, Pa. (3-5-10)

RABIM 50 MOŽ
za sekati trdi les (logse). Plačam po \$2.75 do \$3.00 na dan. Hrano in stanovanje prosto. Dobremu delavcu plačam tudi več. Obenem rabim tudi enega moža za žage brusiti. Plačam \$3.25 do \$3.50 na dan, vse prosto. Delo stalno za tri leta. — Hubert Mihie, Alexander, Upshur Co., W. Va. (3-5-10)

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškimimi dolarji. Proti predložitvi potrjevalnega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar v uradu Jadranske banke v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati \$240.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ameriških dolarjih.

Ako kaj ne razumete, pišite nam, da Vam pojasnimo.

Frank Sakser State Bank,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi odredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je bankam tam sediti prepevdeno izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako torej imate denar v ameriških valjavi, bo vaši potniški ček ali nakazilo, za banko v Jugoslaviji, ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

Če imate denar v ameriških valjavi, bo vaši potniški ček ali nakazilo, za banko v Jugoslaviji, ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

5. oktobra: Caronia, Cherbourg in Hamburg; Monogolia, Cherbourg in Hamburg; Bayern, Hamburg; Giulio Cesare, Genova.

7. oktobra: America, Cherbourg in Hamburg; Majestic, Cherbourg; Ryndam, Boulogne.

12. oktobra: Berengaria, Cherbourg.

1. oktobra: Pres. Polk, Cherbourg; France, Havre, Hannover, Bremen.

12. oktobra: Pres. Arthur, Bremen; Mount Carroll, Hamburg; Taormina, Genova.

14. oktobra: La Lorraine, Havre; Olympic, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Hamburg; Orbita, Cherbourg in Hamburg; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Finland, Cherbourg; Arabic, Genova; Belvedere, Trst.

17. oktobra: Resolute, Cherbourg in Hamburg.

18. oktobra: Pres. Garfield, Cherbourg.

19. oktobra: Pochambeau, Havre.

21. oktobra: Homerie, Cherbourg; La Saville, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Wilson, Trst.

24. oktobra: Aquitania, Cherbourg.

25. oktobra: Pres. Monroe, Cherbourg; York, Bremen.

6. oktobra: Tuscania, Genova; America, Genova.

28. oktobra: Lafayette, Havre; Majestic, Cherbourg; Kroonland, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Conte Rosso, Genova.

1. novembra: Paris, Havre.

11. novembra: Argentina, Trst.

2. novembra: America, Genova.

4. novembra: Olympir, Cherbourg; Lapland, Cherbourg; Cropsa, Hamburg; Pres. T. F. Moore, Bremen.

7. novembra: Mauretania, Cherbourg.

8. novembra: France, Havre; America, Bremen.

9. novembra: Chicago, Havre; Mongolia, Hamburg.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenj. naročnikom Glasa Naroda v Pennsylvaniji poročamo tem potom, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE, kateri je pooblaščen nabirati na ročino za naš list; zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo
ZNANI PARNIKI. IZBORNIE UGOONOSTI
Ne imajo brez potrebnih stroškov in zamude.

BELVEDERE ... 14. oktobra.
PRES. WILSON 21. okt. 5. dec.
ARGENTINA ... 11. novembra.
Vnaprej plačana karte za sorodnike ali prijatelje se lahko preakrbi pri bližnji parobrodni agenciji ali pri
PHELPS BROS. & CO.,
Generalni Agenti
2 WEST STREET NEW YORK

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New YorkGENERALNO ZASTOPSTVO
JADRANSKE BANKE
in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA
Beograd, Celje, Cvetat, Dubrovnik, Ercanovi, Jela, Kortula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.
ITALIJA
Vrta, Opatica, Zadar.
NEMŠKA AVSTRUA
Dunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in po vsi denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji ter izdajamo čeke v kronah, lirah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne karte, železniške vozne listke na vse kraje in za vse črte. (Vidi zgoraj kretanje parnikov.) Kadar ste na potu v staro domovino in se nahajate v New Yorku, se Vam le izplačalo, ako se zglasite glede vrednote Vaših denarnih zaden pri ravnateljstvu naše banke v prvem nadstropju brez ozira na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga morda kupili drugje.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za vse one, ki se še ali so bode posluževali naše banke.

Frank Sakser State Bank

ZA VAŠ DOLAR =

ste poslano in hitro postreženi kadar rabite uro, zlatino, srebrnino, britan, Diamond, dalje ako želite pravi glasni Columbia gramofon, slovenske plošče, in če društvo potrebuje pravo svilnate zastavo, regalo, kape itd.; če se obrnete do znanega večletnega trgovca Slovenca, kateri razpolaga blago po celi Ameriki nad 16 let pa še nikdar ni imel kako napravnost. Poskusite me enkrat pa se boste prepričali.

Pišite po brezplačne cenike na:
IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.
Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
Tretji del: VAJE.
Četrti del: POGOVORI IZ VSAKODNEJEGA ŽIVLJENJA.
Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.
Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, cena s poštnino \$1

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.